

**Стратегічний план ради
з питань внутрішньо переміщених осіб
при Ставненській сільській раді до 2026 року**

Вступ

Збройна агресія Російської Федерації проти України, яка почалася у лютому 2014 року і триває досі, призвела до створення значної кількості внутрішньо переміщених осіб. Повномасштабне вторгнення росії в лютому 2022 року спричинило дуже багато проблем, свої рідні домівки залишили мільйони українців, знищено тисячі будинків та тисячі загинули.

Збройна агресія спричинила постійне збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб, що було складно передбачити через непередбачуваність подій та акти тероризму з боку Росії. Більшість раніше вжитих заходів не відповідає поточній ситуації. Тому головним завданням є прийняття коротко- і середньострокових рішень для задоволення базових потреб людей, забезпечення доступу до послуг та підтримка громад у вирішенні нових викликів.

Для значної частини внутрішньо переміщених осіб актуальними залишаються питання стосовно житла, сталого засобу доходу, відновлення порушених прав та інтересів. Довгий час головним напрямом державної політики відносно внутрішньо переміщених осіб була їх інтеграція в новому місці проживання, забезпечення доступу до послуг та сприяння розвитку громад, які приймають їх.

Розробка стратегії є важливим процесом для досягнення успіху та вирішення проблем внутрішніх переміщених осіб.

Стратегічний план Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Ставненській сільській раді до 2026 року покликаний визначити мету, цілі та бажаний напрямок розвитку. Стратегія визначає шляхи та засоби досягнення цілі, допомагає оптимізувати використання ресурсів, таких як фінанси, людські ресурси, час і матеріальні активи.

Також в стратегії передбачені шляхи адаптації до змін в зовнішньому середовищі, таких як загрози безпеки, зміни в законодавстві та зміни джерел фінансування.

Стратегія допомагає ідентифікувати та оцінити ризики, з якими може стикатися рада ВПО і розробити плани для їх зменшення або уникнення. Стратегія надає критерії для вимірювання прогресу та визначення, чи були досягнуті поставлені цілі.

Під час розробки стратегії були встановлені спільне розуміння цілей і завдань, що сприяє покращенню співпраці в організації.

Загалом, стратегія організації допомагає створити план дій, який сприяє досягненню цілей та успішному функціонуванню організації в довгостроковій перспективі.

Стратегічний план ради ВПО при Ставненській сільській раді був розроблений в рамках проекту «Supporting the Capacity of the Social Protection System to Register Internally Displaced Persons».

Коротка характеристика громади

Ставненська сільська громада об'єднує села Ставне, Ставне, Верховина-Бистра, Волосянка, Луг, Загорб, Жорнава, Лубня, Стужича, Тихий, Гусний, Сухий, Ужок та розташована в гірській місцевості Ужгородського району. Адміністративний центр громади – село Ставне. Більшість земель громади належить до природно-заповідного фонду, немає великих підприємств, населення переважно зайняте в сфері шкільної освіти, управління та надання послуг населення.

Чисельність постійного населення на 1 січня 2022 року - 7002 особи; частка жінок - 49% (3431 особа), частка чоловіків –51% (3571 особа).

Населення, що вибуло протягом року з Ставненської громади у 2022 році, складає 358 осіб (117 жінок та 241 чоловік), у 2021 році – 120 осіб. Чисельність осіб, що прибули у Ставненську громаду протягом 2022 року, складає 1256 осіб (853 жінки та 403 чоловіки), у 2021 році прибуло 0 осіб. З прибулих у громаду 1256 осіб складають ВПО, з них 664 жінки та 287 чоловіків, 305 дітей. Кількість ветеранів війн станом на 1 січня 2022 року складала 20 осіб, з них жінок - 0; кількість чорнобильців станом на 1 січня 2022 року – 9 осіб, з них жінок - 0.

Кількість учасників/-ць АТО/ООС/бойових дій на 01 січня 2022 р. складала 71 особа, з них жінок - 0. Етнічні групи на території громади відсутні.

У громаді налічується 16 закладів освіти, з них 2 – в адміністративному центрі громади, 14 – в інших населених пунктах. З них закладів дошкільної освіти - 5, закладів загальної середньої освіти – 11.

У Ставненській громаді 13 закладів охорони здоров'я, 1- первинної медичної допомоги, а також: амбулаторія ЗПСМ - 3 , ФАП -9. В громаді функціонує 2 аптечних пункти - в с. Ставне та с. Волосянка.

У Ставненській громаді створено відділ соціального забезпечення та КУ «Центр надання соціальних послуг». У громаді наявні базові соціальні послуги, що надаються Центром, а саме: догляд вдома, денний догляд, соціальна адаптація, консультивання, соціальний супровід, соціальна профілактика, натуральна допомога, інформування.

У громаді функціонує 11 закладів культури, з них 40% закладів оснащені пандусами; 80% цих закладів територіально розміщені в сільській місцевості, 20% в центральній частині.

Функціонує «Центр надання адміністративних послуг» Ставненської сільської ради та розташований в адміністративному центрі громади. ЦНАП надає 153 послуги.

СКЛАД

Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Ставненській сільській раді

Голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб:

Юрій ШОЛЯК - Перший заступник Ставненського сільського голови

Заступник голови Ради з питань внутрішньо переміщених осіб:

Людмила ГАНЬКУЛИЧ - начальник відділу соціального забезпечення

Секретар Ради з питань внутрішньо переміщених осіб:

Руслана ЛУЦОВИЧ - головний спеціаліст відділ соціального забезпечення

Члени Ради з питань внутрішньо переміщених осіб:

Лариса РЕЙПАШ - секретар сільської ради

Марина КОРИНЬ – директор КЗ « Центр культури, дозвілля та спорту»

Василина СКРИП – директор КУ « Центр надання соціальних послуг»

Ганна КОСТИК – начальник служби у справах дітей

Ганна ОЛЕНЬ – староста Волосянківського старостинського округу

Тетяна ЛЕШАНИЧ – староста Стужицького старостинського округу

Наталія КЕЛЕМЕЦ – староста Верховино-Бистрянського старостинського округу

Наталія ВІРВАН – староста Ужоцького старостинського округу

Наталія ГРЕЧКО – внутрішньо переміщена особа

Ігор ЗАРАЗІЛОВ – внутрішньо переміщена особа

Вікторія МАЩЕНКО – внутрішньо переміщена особа

Каріна МАЖАРА – внутрішньо переміщена особа

Звернення голови

Звертаюся до вас сьогодні з великим серцем та надією на єдиність і підтримку. Наша громада, яка включає в себе тих, хто став жертвами війни та переслідувань, знає, що значить втратити своє житло, рідних, роботу, та спільноту, яку ми колись називали дому. Важко висловити усю незламну волю та силу, якою ви пройшли через цей важкий шлях.

Сьогодні, наш обов'язок - створити затишок та підтримку для кожного члена нашої громади, для того, щоб ви могли почати новий розділ у вашому житті, з повагою та гідністю.

З перших днів повномасштабного вторгнення Ставненська громада, цей прекрасний гірський регіон з неймовірно добрими людьми, стала прихистком для тих, чії міста та рідні домівки були руйновані жорстокою війною. Я маю надію, що завдяки діяльності Ради з питань внутрішньо переміщених осіб, що діє як дорадчий орган при виконавчому комітеті Ставненської сільської ради, громада стане для нас та наших дітей справжньою теплою та затишною домівкою, де ми зможемо знайти підтримку та сили для перетворення свого життя на краще.

Ми розуміємо, що багато з вас потребують допомоги – психологічної, юридичної, матеріальної. Ми готові допомагати вам на цьому шляху інтеграції в нові громади, де ми знайшли притулок.

Не забувайте, що ми разом - ми - сильніше, ми - незламні, і ми - готові підтримувати один одного на цьому шляху. Наша громада - це місце, де ви завжди знайдете підтримку та допомогу, де кожен з вас може відчувати себе частиною єдиної родини.

Давайте разом будувати майбутнє, де кожен з нас знайде щасливе та гідне життя. Нехай наша солідарність та рішучість допоможуть нам подолати всі труднощі та творити краще завтра.

Дякую вам за вашу віру та міцність. Разом ми сила!

Юрій ШОЛЯК

Методологія

Розробка стратегії - це комплексний процес, який включає в себе декілька етапів і методів.

Під час розробки стратегії було проведено:

1) Аналіз внутрішньої ситуації під час інтерв'ювання - ідентифікація ключових запитів ВПО, оцінка ефективності наявних інструментів підтримки, розуміння бачення діяльності Ради ВПО як з погляду місцевої влади, так і з погляду ВПО; 5 інтерв'ю за участі керівництва та виконавчого апарату органу місцевого самоврядування; представників ВПО, які входять до Ради (ініціативної групи).

2) Аналіз зовнішнього середовища під час збору даних та аналітичних матеріалів - аналіз інформації з офіційного сайту громади, аналіз даних, отриманих від органу місцевого самоврядування, представників Ради ВПО та ін. задля розуміння кількісних параметрів середовища ВПО.

3) Дослідження законодавчої бази, стратегічних документів, що діють в Закарпатській області та Україні, Стратегія державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та програми «Турбота» Ставненської сільської ради;

4) Проведення SWOT аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища: оцінка сильних та слабких сторін організації, включаючи ресурси, кадри і процеси, можливостей та загроз у зовнішньому середовищі;

5) Визначення портфелю компетенцій, якими володіє організація задля розуміння напрямків діяльності, які можуть бути забезпечені; груповий мозковий штурм під час проведення стратегічної сесії.

6) Формування місії організації - ідентифікація причини існування організації, яка визначає, який вплив інституція хоче надавати на світ; пошук відповіді на питання: «чому ми тут?» і «що ми робимо?»; застосування методу групового мозкового штурму під час проведення стратегічної сесії.

7) Формування візії (стратегічне бачення) організації - формування розуміння інституції у майбутньому, позиції, яку вона хоче займати у громаді; пошук відповідей на питання: «куди ми прагнемо дійти?» і «якими ми бачимо себе в майбутньому?»; метод групового мозкового штурму під час проведення стратегічної сесії.

7) Визначення цінностей окремих членів та формування спільних - визначення принципів, якими керуватиметься організація при здійсненні своєї діяльності та формуванні корпоративної культури; методи індивідуального пошуку та групування (узагальнення) під час проведення стратегічної сесії.

8) Формування конкретних, вимірювальних та реалістичних цілей та завдань, які необхідні для їх досягнення; методи побудови дерева цілей, групового мозкового штурму, індивідуального пошуку, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, групування (узагальнення) під час проведення стратегічної сесії.

9) Розробка дієвого плану, розподіл обов'язків та визначення потреб у ресурсах, які дозволять реалізувати поставлені завдання, часові рамки їх виконання, відповідальних, орієнтовні суми фінансування, партнерів, які допоможуть у реалізації; методи побудови дерева цілей, групового мозкового штурму, індивідуального пошуку, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, групування (узагальнення) під час проведення стратегічної сесії.

10) Моніторинг прогресу та оцінка виконання, які можуть стати на заваді реалізації стратегічного плану; оцінка ймовірності їх виникнення та ступеню впливу; формування

плану мінімізації (уникнення) виявлених ризиків; методи індивідуального пошуку та групування (узагальнення) під час проведення стратегічної сесії

Експертний та методичний супровід забезпечували:

- регіональний консультант Івано-Франківського регіонального відділення ВАОМС «Асоціація міст України» - Володимир Гринішак;
- експерт зі стратегічного планування, регіональний координатор Івано-Франківського регіонального відділення ВАОМС «Асоціація міст України» - Тарас Малишівський.

Аналіз середовища ВПО Ставненської громади

Ставненська громада з перших днів повномасштабного вторгнення оперативно відреагувала на приїзд перших вимушених переселенців. Були організовані пункти обігріву, надано місця для ночівлі та харчування. Більшість ВПО приїжджали з Київської, Донецької, Луганської, Миколаївської та Херсонської областей. На початку 2022 року було 1359 внутрішньо-переміщених осіб офіційно зареєстрованих, більшість з яких складали жінки з дітьми, чоловіки та жінки пенсійного віку. Понад однієї тисячі ВПО проживали в громаді без реєстрації, більшість з яких були родичі місцевих мешканців, або ті які мали кошти винаймати житло самостійно.

Станом на вересень 2023 року ситуація змінилась. у громаді проживає 137 внутрішньо переміщених осіб, з яких 13 проживають у Центрі надання соціальних послуг Ставненської сільської ради - це жінки та чоловіки у віці 50-60 років. Є двоє дітей інвалідів. Чоловіки призовного віку пішли на війну або переїхали в інші регіони в пошуках можливості заробітку, частина жінок з дітьми переважно поїхали за кордон. Серед тих хто залишився переважають молоді мами, чоловіки яких служать в ЗСУ, пенсіонери. Майже 30 дітей ходять в школи громади та садочки.

Сільська рада надає соціальну підтримку, включаючи харчування, медичну допомогу та допомогу в працевлаштуванні. Велика кількість ВПО отримують допомогу від міжнародних донорів та український волонтерських організацій.

В громаді є добра комунікація та взаємодія з ВПО, створюються умови для залучення останніх до життя громади та їх якісну інтеграцію.

Ставненською сільською радою прийнято програму “Турбота” на 2022-2025 роки.

Головна мета Програми – реалізація конституційних прав внутрішньо переміщених осіб на захист та допомогу. Дана програма направлена на розв’язання нагальних проблем ВПО, які виникають при переміщенні в інші місця для тимчасового проживання, а також вирішення невідкладних питань організаційного, матеріально-технічного, медичного та соціально-побутового обслуговування громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах, координація дій органів виконавчої влади, громадських організацій, благодійних фондів, діяльність яких має соціальну спрямованість.

Пріоритетні напрями програми:

- проведення роз'яснювальної роботи серед внутрішньо переміщених осіб щодо реалізації політики у сфері соціального захисту населення на території Ставненської сільської ради;
- взяття внутрішньо переміщених осіб, які втратили житло на квартирний облік та соціальний квартирний облік;
- організація супроводу сімей внутрішньо переміщених осіб, які знаходяться в складних життєвих обставинах, фахівцями із соціальної роботи;
- забезпечення соціальною і матеріальною допомогою в тому числі організація проживання, харчування, придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю, медикаментів та інше для вимушених переселенців з території проведення бойових дій та прилеглих до неї територій України;
- організація роботи щодо відновлення втрачених внутрішньо переміщеними особами документів;
- вжиття заходів стосовно призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам;

- організація навчання та виховання дітей з числа внутрішньо переміщених осіб у дошкільних та шкільних навчальних закладах;
- підвищення якості соціального обслуговування громадян, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- надання одноразової матеріальної допомоги внутрішньо переміщеним особам, які працевлаштувалися та проживають у комунальних закладах Ставненської сільської ради – 3000,00 грн.;
- надання соціальної допомоги малозабезпеченим верствам населення з метою їх підтримки та профілактики можливої асоціальної поведінки;

Обсяг фінансування програми:

- 2022 рік – 505,9 тис.грн;
- 2023 рік – 400,00 тис.грн;
- 2024 рік – 400,00 тис.грн;
- 2025 рік – 400,00 тис.грн.

Кількість звернень від внутрішньо-переміщених осіб до органу місцевого самоврядування з 2022 року становить 45 осіб.

В громаді проведено 2 заходи для інтеграції ВПО (концерт та майстер клас), 3 проєкти для підтримки ВПО.

SWOT-аналіз Ради ВПО

В результаті проведеного аналізу соціально-економічних показників громади, індивідуальних глибинних напівструктурованих інтерв'ю з представниками ОМС та ВПО, робочою групою напрацьовано SWOT-матрицю Ради, в якій виокремлено ключові сильні та слабкі сторони організації, а також - визначено загрози та можливості, які потенційно нестимуть той чи інший вплив на її функціонування (Таблиця 1).

Таблиця 1

SWOT-аналіз Ради ВПО Ставненської громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
- наявність компетенцій у членів Раді щодо написання грантових заявок; - члени ради мають активну позицію, прагнуть змін; - професіоналізм працівників апарату громади, що входить в раду - наявні вільні земельні ділянки для будівництва; - наявне комунальне приміщення для можливої реконструкції чи використання для потреб ВПО - активна та наявна співпраця з благодійними організаціями та фондами - організаційна здатність керівництва громади до вирішення проблем ВПО - добре налагодження комунікація між владою громади та ВПО - знання потреб та проблем ВПО громади	- немає досвіду в організації спільної роботи ради з ОМС; - недостатність знань членів ради щодо можливостей вирішення проблем ВПО; - недостатня комунікація між представниками середовища ВПО громади та членами ради ВПО - відсутність ефективної співпраці через віддаленість населених пунктів від центру громади, погане дорожнє покриття та складне сполучення громадським транспортом; - складнощі із доставкою вантажів, в тому числі гуманітарної допомоги в села громади; - більшість будинків опалюється дровами та відсутня альтернатива в електроенергії, що стримує розвиток в селах; - ускладнена комунікація через поганий Інтернет та мобільний зв'язок; - погані можливості для сприяння в працевлаштуванні та відсутність знань та вмінь членів ради.
Можливості	Загрози
- залучення грантових коштів на діяльність ради - підтримка діяльності ради ВПО представниками сільської ради та голови - мобільність та оперативність прийняття рішень керівництвом громади для вирішення проблем ВПО - вступ України в ЄС та НАТО - транскордонне співробітництво та відкриття пункту пропуску з Республікою Польща - зміна законодавства в політиці щодо ВПО - залучення інвестицій в громаду, як чинник створення нових робочих місць - створення умов для повернення ВПО додому	- зміна політик та настроїв в донорів що допомагають ВПО в Україні; - збільшення кількості ВПО; - погіршення умов перебування в громад через перебої в електропостачанні, доставці паливо мастильних матеріалів, перебоїв з поставкою продуктів харчування та гуманітарної допомоги від волонтерів чи донорів - політична нестабільність та зміни законодавства в Україні, політики щодо ВПО

Зазначені сильні сторони Ради внутрішньо-переміщених осіб свідчать про її великий потенціал і готовність до успішної роботи на користь ВПО та співробітництва з ними. Основні сильні сторони свідчать про здатність ради отримувати фінансову підтримку для реалізації проєктів та ініціатив, спрямованих на поліпшення умов та благополуччя ВПО, активність членів Ради та їх готовність діяти та вносити позитивні зміни для ВПО та громади в цілому.

Також слід відмітити професійний досвід, ефективну роботу та рішучість в прийнятті рішень.

Зазначені слабкі сторони Ради внутрішньо-переміщених осіб свідчать про існуючі труднощі та виклики, з якими може стикатися Рада та ВПО. Основні висновки з цих слабких сторін включають недостатній досвід, що може ускладнювати роботу та координацію дій ради та ВПО. Віддаленість населених пунктів та погана дорожня інфраструктура, це може ускладнювати доступність для ВПО та участь у програмах та ініціативах.

Недоступність робочих місць ускладнює соціальну інтеграцію ВПО та інколи змушує шукати інше житло.

Зазначені слабкі сторони вказують на необхідності спільної роботи та комунікації для поліпшення умов і підтримки ВПО, розвитку та вдосконалення інфраструктури та стимулювання створення робочих місць.

З можливостей, які виникають для ради ВПО, можна виділити залучення фінансових ресурсів для реалізації проєктів та програм, Підтримка від сільської ради та голови, Інтеграція України в ЄС та НАТО, що відкриває шлях до отримання підтримки та ресурсів для зміцнення громад та поліпшення умов проживання для ВПО.

Використання цих можливостей може сприяти покращенню умов та підтримці внутрішньо переміщених осіб у громаді.

Загрози для ради ВПО включають нестабільні умови життя, обмежений доступ до ресурсів та гуманітарної допомоги та політичні зміни.

Портфель компетенцій

Рада з питань внутрішньо переміщених осіб при Ставненській сільській раді розуміє важливість аналізу та розвитку компетенцій кожного члена, адже тільки тоді організація може більш ефективно впоратися із завданнями та ризиками. Формування портфеля компетенцій робить організацію більш гнучкою, стійкою до змін і здатною до розвитку та досягнення цілей, допомагає розвивати навички та знання персоналу.

«Hardskills» представлені конкретними навичками і знаннями, які можна виміряти та розвивати через навчання та практику. «Softskills» охоплюють особисті риси та навички, які сприяють ефективному міжособистісному спілкуванню та роботі в команді.

Таблиця 2

Портфель компетенцій Ради з питань ВПО Ставненської громади

Hardskills	Softskills
- організаторські здібності; - вміння формувати документи; - знання та практика надання психологічної допомоги - навички водіння автомобілем, в т.ч. вантажним; - аналітичні здібності ; - вміння добре формувати звітність; - навички функцій контролю; - вміння працювати з персональним комп'ютером; - написання грантових заявок.	- комунікаційні здібності; - навички роботи в команді; - вміння слухати та дослухатись; - цілеспрямованість членів ради; - емпатійність та співпереживання; - оперативність у прийнятті рішень; - толерантність; - креативність; - почуття гумору.

У підсумку, можемо стверджувати, що Рада володіє широким набором компетенцій, які включають в себе організаторські здібності, планування та координацію дій в рамках проектів і ініціатив, знання та практику надання психологічної допомоги, що є важливим для підтримки психологічного благополуччя ВПО, а також - аналітичні здібності, що допомагають у розумінні та аналізі складних проблем та ситуацій.

Серед «Softskills», які є важливими для забезпечення ефективного спілкування з членами ради, ВПО та іншими стейкхолдерами є добрі навички роботи в команді, вміння слухати та дослухатись, які важливі для розуміння потреб та думок інших, а також емпатійність та співпереживання, що допомагають відповідати на потреби та емоції ВПО.

Цінності

Цінності - це принципи, переконання і перспективи, які визначають те, що людина або організація вважає важливими та цінними у житті і діяльності. Цінності служать основою для прийняття рішень і визначають, які дії, вибори і поведінка є найбільш відповідними цим цінностям.

Цінності Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Ставненській сільській раді корелюються з місією організації та її метою. Визначені цінності допомагають організації дотримуватися вимог етичних стандартів, а також уникати негативного впливу на чуже чутливих людей – внутрішніх переселенців. Цінності формують культуру організації, взаємодію між членами та на зовні. Цінності слугують джерелом мотивації, приналежності до організації та підсвічують мету.

Рада визначила наступні цінності:

- людяність;
- чесність
- професіоналізм
- вміння вислухати
- доброзичливість
- пунктуальність
- прозорість прийняття рішень
- повага один до одного
- команда як сім'я.

Зазначені цінності, визначені Радою, говорять про важливі принципи та стандарти, які важливі для організації та її членів. Організація покладає акцент на повазі та турботі про потреби та благополуччя інших людей, включаючи ВПО, чесність та доброзичливість, визначаються як важливі цінності, що сприяють довірі та етичному поводженню.

Також варто відмітити професіоналізм та пунктуальність, що вказує на важливість компетентності та високих стандартів в роботі.

Виділяються повага один до одного та команда як сім'я, що демонструє важливість поваги до інших членів ради та громади, вказує на формування єдиної та міцної команди, яка працює як одна родина.

Ці цінності створюють фундамент для успішної та етичної роботи ради та сприяють досягненню її мети та завдань.

Додаткові цінності, які варто розвивати в організації, це інноваційність (сприяти розвитку креативності та пошуку нових, більш ефективних рішень та підходів), сталість і стійкість (зосередженість на довгострокових цілях та здатність подолати труднощі), інтеркультурна та міжсекторна співпраця (розуміння та підтримка спільної роботи між різними секторами та культурами).

Стратегічне бачення та місія організації

Візія ради ВПО: кожна внутрішньо переміщена особа в Ставненській громаді має можливість досягти розвитку і відчувати себе повноцінними членами громади з комфортним, гідним та благополучним життям.

Місія ради ВПО: Захист прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб Ставненської громади, сприяння їх інтеграції в життя громади та допомога в забезпеченні умов для їхнього благополуччя та гідного життя

Стратегічні цілі та завдання

Визначення цілей Стратегічного плану Ради ґрунтується на оцінці викликів, пов'язаних з процесом внутрішнього переміщення внаслідок збройної агресії проти України, та результатів реалізації рішень з питань внутрішнього переміщення на рівні Перечинської громади.

Стратегічні цілі Ради повинні відповідати принципам демократичних цінностей, SMART цілям, цілям стратегічних документів, затверджених на державному та регіональному рівнях. Вони повинні відповідати баченню та базуватись на проведеному аналізі розвитку громади, перевагах, ресурсах і визначальних можливостях. Стратегічні цілі окреслюють шляхи досягнення стратегічного бачення та конкретизуються в завданнях.

Визначені цілі допоможуть внутрішньо переміщеним особам відчувати себе частиною громади, сприяють їхньому залученню в соціальні, економічні та культурні процеси, допоможуть отримати їм доступ до необхідних послуг та захистити свої права, стати більше впевненим та повноцінним мешканцем громади.

Стратегічна ціль 1. Інтегрування внутрішньо переміщених осіб в життя громади

Завдання 1.1. Залучення внутрішньо переміщених осіб до організаційного комітету проведення дня села та інших масових заходів

Завдання 1.2. Залучення внутрішньо переміщених осіб до підготовки та написання проєктних заявок спільно з ОМС

Завдання 1.3. Залучення внутрішньо переміщених осіб до прийняття рішень ОМС, в тому числі для розробки та моніторингу Стратегії розвитку громади

Показниками результативності досягнення даної цілі є:

- зростання залученості внутрішньо переміщених осіб до життя громади, покращення їх інтеграції;

- участь членів Ради та ВПО в організації та проведенні заходів, краще розуміння традицій та життя в громаді;

- налагоджена співпраця з ОМС та спільна робота над залученням грантових ресурсів;

- вплив на прийняття рішень та відчуття причетності, в т.ч. до вирішення проблем громади.

Стратегічна ціль 2. Захист прав та інтересів внутрішньої переміщених осіб Ставненської громади

Завдання 2.1. Проведення щоквартальних зборів ради ВПО та ОМС для визначення проблем та формування шляхів їх вирішення

Завдання 2.2. Проведення заходів із психологічної та медичної допомоги внутрішньо переміщеним особам

Завдання 2.3. Проведення психологічних тренінгів для ВПО та членів ради ВПО

Показниками результативності досягнення даної цілі є:

- зменшення рівня стресу та депресії серед ВПО;
- покращення рівня задоволеності ВПО психологічною та медичною допомогою;
- зменшення витрат на психологічну та медичну допомогу для ВПО.

Стратегічна ціль 3. Запровадження заходів для покращення матеріального становища внутрішньо переміщених осіб

Завдання 3.1. Проведення щорічних навчань (курсів) для ВПО та мешканців громади в сфері сільського господарства, туризму, основ ведення бізнесу

Завдання 3.2. Просування заходів чи програм з розвитку туризму на території громади

Завдання 3.3. Просування заходів чи програм із розвитку підприємництва та залучення інвестицій

Показниками результативності досягнення даної цілі є:

- збільшення кількості осіб, які пройшли навчання (курси) в сфері сільського господарства, туризму, основ ведення бізнесу та отримали відповідні сертифікати;
- збільшення кількості осіб, які працевлаштувалися чи розпочали власну справу;
- зменшення рівня безробіття серед ВПО та зростання їх доходів;
- покращення залучення ВПО до економічних процесів в громаді.

Стратегічна ціль 4. Посилення інституційної спроможності ради ВПО

Завдання 4.1. Забезпечення участі членів ради ВПО в навчаннях, тренінгах з метою покращення знань та навиків

Завдання 4.2. Щомісячне висвітлення діяльності ради ВПО в соціальних мережах та ЗМІ

Завдання 4.3. Створення умов для навчання іноземних мов для членів ради ВПО

Показниками результативності досягнення даної цілі є:

- покращення рівня довіри до ради ВПО з боку місцевих органів влади та внутрішньо-переміщених осіб;
- покращення рівня знань та вмінь членів ради ВПО;
- посилення рівня впливу ради ВПО на процеси в громаді.

Стратегічні цілі та завдання Стратегічного плану Ради з питань ВПО Ставненської громади було розроблено з урахуванням документів вищого рівня, які визначають основні вектори державної та місцевої політики щодо ВПО. В першу чергу – Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, а також Регіональної програми «Турбота» щодо посилення соціального захисту громадян на 2022 – 2024 роки Закарпатської обласної ради.

Таблица 3

[illegible]

[illegible]

4.3. Здійснення заходів щодо професійного навчання/перенавчання, підтримки зайнятості і самозайнятості ВПО, у тому числі шляхом реалізації відповідних позадержавних проектів та програм підтримки;										X				X		
4.6. Розширення переліку кредитно-інвестиційних механізмів забезпечення ВПО житлом із масштабним залученням донорської підтримки;										X						
4.7. Посилення міжрегіональної співпраці з метою виконання програм та здійснення заходів, зокрема для молоді, спрямованих на сприяння соціальній згуртованості, зміцнення національної єдності у рамках діалогу та спільних дій;			X													
4.8. Підтримка створення консультативних органів з метою залучення ВПО до процесу прийняття рішень місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;				X												
4.9. Вжиття заходів із забезпечення стійкості територіальних громад та їх згуртованості із залученням ВПО;	X															
5.5. Сприяння у здійсненні заходів з підвищення рівня згуртованості та подолання конфліктів;		X	X	X												
5.6. Здійснення інформаційних заходів, спрямованих на інтеграцію ВПО у приймаючих територіальних громадах;															X	

Аналіз свідчить, що більшість пунктів цілей та завдань відповідають стратегії вищого рівня, що створює сприятливі умови для якісної реалізації стратегії, можливості залучення ресурсів та покращення рівня інтеграції ВПО в життя громади.

Дані таблиці гармонізовані з метою і завданнями Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, це створює спільне фокусування на досягненню цілей та забезпеченні соціального захисту ВПО.

Ризики виконання стратегії

Діяльність Ради супроводжується певною невизначеністю, яка може приховувати потенційні загрози та негативні ситуації, що вплинуть на її ефективність та можливість досягти поставлені цілі. Це включає ризики, які можуть виникнути під час функціонування Ради, і ймовірність можливих негативних наслідків при невдалому обороті подій.

Але важливо відзначити, що ідентифікація ризиків, оцінка їх потенційного впливу та розробка плану для уникнення або зменшення цих ризиків - це необхідні дії для готовності до можливих негативних ситуацій у майбутньому

Таблиця 4

План мінімізації (уникнення ризиків)

<i>Ризик</i>	<i>Ймовірність виникнення</i>	<i>Ступінь впливу</i>	<i>Шляхи пом'якшення чи запобігання</i>
Енергетична криза	Висока	Середня	Придбання альтернативних джерел енергії
Політичні зміни в країні	Низька	Низька	
Відсутність фінансування	Середня	Висока	Диверсифікація джерел фінансування та залучення підприємців-спонсорів
Обмежена кількість спеціалістів	Низька	Низька	Залучення спеціалістів з інших громад
Погіршення епідемічної ситуації	Низька	Низька	Дистанційна форма роботи
Перебої із доставкою гуманітарної допомоги, продуктів харчування та медикаментів	Висока	Середня	Пошук альтернативних джерел
Недостатня кількість кваліфікованих кадрів	Середня	Низька	Удосконалюємо вміння, перекваліфікація

Моніторинг та оцінка виконання стратегії

Моніторинг та оцінка Стратегічного плану Ради з питань ВПО при Ставненській сільській раді включає в себе збір, аналіз та узагальнення інформації для відстеження та аналізу змін в середовищі ВПО, враховуючи стратегічні цілі та завдання, визначені у документі. Оскільки умови в громаді можуть змінюватися, наприклад, завершенням деяких заходів та заміною інших, моніторинг та оцінка допомагають відстежувати та аналізувати зміни в ході реалізації стратегічних цілей та завдань.

Для ефективного моніторингу Стратегічного плану необхідно визначити відповідні показники, які можна виміряти чи розрахувати. Ці показники служать основою для оцінки успішності виконання Стратегічного плану.

Таблиця 5

Система показників для моніторингу Стратегічного плану Ради ВПО Ставненської громади

Індикатор	Періодичність моніторингу	Базове значення	Цільове значення	Джерело інформації
Відсоток задоволення життям в громаді (анкетування)	Щорічно, лютий	25%	50%	Щорічне анкетування
Відсоток вимушеного безробіття серед ВПО	Щорічно, станом на 1 січня			Дані соціальних служб громади
Кількість ВПО, що взяли участь в прийнятті рішень ОМС	Щорічно, станом на 1 січня	0	15	Списки учасників, фотографії
Кількість ВПО, що пройшли навчання	Щорічно, станом на 1 січня	0	10	Списки учасників, фотографії, публікації
Кількість ВПО, що отримали психологічні чи медичні послуги	Щорічно, станом на 1 січня	0	30	Дані соціальних служб громади
Кількість ВПО, що долучились до проведення заходів в громаді	Щорічно, станом на 1 січня	10	50	Списки учасників, фотографії, публікації
Кількість ВПО, що взяли участь в написанні проектних заявок	Щорічно, станом на 1 січня	0	5	Дані Ставненської громади

Моніторинг стратегічного плану Ради ВПО Ставненської громади проводиться один (1) раз на рік, в лютому місяці та включає в себе порівняння базових та фактичних показників, відстеження виконання індикаторів результативності. Отримані результати опубліковуються на офіційній сторінці Ради та в соціальних мережах.

Оцінювання реалізації Стратегічного плану проводиться після закінчення строку його реалізації на основі даних моніторингу. Цей етап допомагає отримати інформацію про досягнення цілей та їх вплив на стан середовища ВПО в Ставненській громаді та потребує прийняття управлінських рішень.

З результатів оцінювання складається заключний звіт, який містить порівняння фактичних та цільових показників, досягнення запланованих цілей, задоволення потреб різних груп ВПО, незаплановані зміни та їх наслідки, а також ефективність ресурсних витрат та результатів Стратегічного плану.

Заключний звіт про оцінювання реалізації Стратегічного плану подається на розгляд Ради відповідальними членами Ради не пізніше одного місяця після закінчення звітного періоду та опубліковується на офіційній сторінці Ради та в соціальних мережах.

Процедура перегляду та актуалізації Стратегічного плану проводиться у відповідь на зміни в законодавстві з питань ВПО та події, які відбуваються в державі. Рішення про внесення змін в Стратегічний план розглядається на засіданні Ради, і інформація про це опубліковується на офіційній сторінці Ради та в соціальних мережах.

ПЛАН ЗАХОДІВ

з реалізації Стратегічного плану Ради з питань внутрішньо переміщених осіб Ставненської громади до 2025 року

Завдання	Захід	Відповідальні	Строки	Ресурси	Індикатори
Стратегічна ціль 1. Інтегрування внутрішньої переміщених осіб в життя громади					
Завдання 1.1. Залучення внутрішньо переміщених осіб до організаційного комітету проведення дня села та інших масових заходів	1.1.1. Аналіз запланованих подій в громаді на рік та формування календарного плану потенційних заходів для участі в оргкомітеті	Секретар ради	Щорічно в січні	-	2 календарні плани
	1.1.2. Звернення до ОМС про включення членів ради ВПО до роботи в підготовці та організації заходів	Голова ради	Відповідно до календарного плану подій	-	4 подані звернення, 10 залучених ВПО
	1.1.3. Спільна участь в заходах ОМС з прибирання території в селах громади	Голова ради	Протягом року		50 залучених ВПО
Завдання 1.2. Залучення внутрішньо переміщених осіб до підготовки та написання проектних заявок спільно з ОМС	1.2.1. Пошук можливостей для навчання членів ради ВПО проектному менеджменту	Секретар ради	Постійно		12 проектних пропозицій щороку
	1.2.2. Спільна підготовка проектних заяв				5 напрацьованих та поданих проєктів
	1.2.3. Щоквартальне обговорення з ОМС планів щодо підготовки проектних заявок та можливості участі ради ВПО	Секретар ради	Раз на 4 місяці		10 ВПО що взяли участь в обговоренні

Завдання 1.3. Залучення внутрішньо переміщених до прийняття рішень ОМС	1.3.1. Звернення до голови ОМС для включення членів ради ВПО та ВПО громади в робочі чи фокус групи з підготовки стратегії громади	Голова ради	Листопад 2023		5 ВПО, що залучені до підготовки стратегії громади
	1.3.2. Моніторинг Стратегії розвитку громади та підготовка пропозицій та рекомендацій	Голова ради	Щорічно, в березні		3 ВПО взяли участь в моніторингу та підготовці пропозицій
	1.3.3. Моніторинг виконання програми “Турбота”	Голова ради	Щорічно, в квітні		3 ВПО взяли участь в моніторингу та підготовці пропозицій
	1.3.4. Звернення до голови ОМС для запрошення членів ради ВПО та ВПО до засідань депутатських комісій під час формування програм та бюджету громади	Голова ради	Щорічно в листопаді-грудні		5 учасників ради взяли участь в 2-х засіданнях
Стратегічна ціль 2. Захист прав та інтересів внутрішньої переміщених осіб Ставненської громади					
Завдання 2.1. Допомога у вирішенні проблем ВПО	2.1.1. Проведення щоквартальних зборів ради ВПО та ОМС для визначення проблем та формування шляхів їх вирішення	Заступник голови ради	Щоквартально		12 засідань ради ВПО
	2.1.2. Проведення досліджень та аналіз потреб ВПО в громаді	Секретар ради	Щорічно, в жовтні		3 документи із аналізом проблем ВПО
	2.1.3. Звернення до ОМС та інших установ, організацій з	Голова ради	Щорічно, в листопаді та у		3 звернення направлені до ОМС

	питань вирішення проблем ВПО		випадку потреби		
	2.1.4. Ініціювання створення центру дозвілля	Голова ради	Під час формування Стратегії розвитку громади та щорічно при формування бюджету	-	1 звернення до ОМС
Завдання 2.2. Просування заходів із психологічної та медичної допомоги внутрішньо переміщеним особам	2.2.1. Ініціювання системних медичних оглядів, в т.ч. в районній лікарні	Заступник голови ради	Щорічно		25 ВПО, що отримали послуги
	2.2.2. Звернення до психологів громади та спеціалізованих організацій про організацію та проведення тренінгів	Голова ради	Двічі на рік		20 ВПО, що отримали послуги
	2.2.3. Організація та проведення регулярних тренінгів з психології для членів ради та ВПО громади	Заступник голови ради	Двічі на рік		18 учасників тренінгів, в т.ч.5 ВПО
Стратегічна ціль 3. Запровадження заходів для покращення матеріального становища внутрішньо переміщених осіб					
Завдання 3.1. Проведення щорічних навчань (курсів) для ВПО та мешканців громади в сфері сільського господарства, туризму, основ ведення бізнесу	3.1.1. Інформування про можливості, пільгові кредити чи гранти що стосуються в т.ч. ВПО	Заступник голови ради	Щоквартально		40 ВПО, що отримали інформацію
	3.1.2. Анкетування та аналіз потреб ВПО щодо затребуваних навчальних тем	Секретар ради	Щорічно, в лютому		30 ВПО, які взяли участь в анкетуванні
	3.1.3. Формування тематики навчальних тем та пошук	Заступник голови ради	Щорічно, в березні		3 навчальні теми, сформованих на

	відповідних спеціалістів відповідно до результатів анкетування				основі результатів анкетування
	3.1.4. Звернення до ОМС щодо організації та проведення освітніх курсів	Голова ради	Щорічно, в квітні		3 направлені звернення до ОМС
	3.1.5. Організація та проведення освітніх курсів	Голова ради	Щорічно, в травні		60 осіб, з них 20 ВПО успішно завершили освітні курси
Завдання 3.2. Просування заходів чи програм з розвитку туризму на території громади	3.2.1. Формування звернення до ОМС щодо необхідності розробки заходів чи програм	Голова ради	Щорічно, в жовтні		3 звернення поданих до ОМС
	3.2.2. Пошук грантових та інвестиційних можливостей для розвитку туризму	Заступник голови ради	Постійно		10 грантових та інвестиційних можливостей, знайдених для розвитку туризму
	3.2.3. Ініціювати внесення цілі розвитку туризму в Стратегію Ставненської громади	Голова ради	Січень 2024		Внесення цілі розвитку туризму в Стратегію громади
	3.2.4. Участь в тренінгах, форумах та інших заходах для отримання знань та вмінь в питанні розвитку територій	Заступник голови ради	Постійно		15 членів ради прийняли участь в тренінгах, форумах чи інших заходах
Завдання 3.3. Просування заходів чи програм із розвитку підприємництва та залучення інвестицій	3.3.1. Ініціювати внесення заходів із розвитку підприємництва та підприємливості в Стратегію Ставненської громади	Голова ради	Січень 2024 р.		3 заходи внесені до Стратегії

	3.3.2. Обговорення потреб ВПО в працевлаштуванні з ОМС та центром зайнятості	Заступник голови ради	Щорічно, в травні		3 зустрічі з ВПО та сформовані їх потреб у працевлаштуванні
	3.3.3. Налагодження співпраці з місцевими підприємцями з метою розуміння кадрових потреб	Голова ради	Протягом 2024р.		8 місцевих підприємців, з якими було налагоджено співпрацю
Стратегічна ціль 4. Посилення інституційної спроможності ради ВПО					
Завдання 4.1. Забезпечення участі членів ради ВПО в навчаннях, тренінгах з метою покращення знань та навиків	4.1.1. Визначення потреб у навчанні шляхом проведення опитування серед членів Ради для визначення їхніх основних потреб	Заступник голови ради	Щорічно, в березні		3 проведені опитування та сформовані 3 аналізи потреб
	4.1.2. Пошук навчальних можливостей, що відповідають потребам членів Ради	Заступник голови ради	Щорічно		3 документи із переліком можливостей
	4.2.3. Спільно з ОМС організація та проведення навчальних тренінгів з тем, які цікавлять членів Ради	Заступник голови ради	Щорічно		3 навчальні тренінгів, які були організовані та проведені для членів Ради
Завдання 4.2. Висвітлення діяльності ради ВПО в соціальних мережах та ЗМІ	4.2.1. Розробка медіа плану	Голова ради	Квітень 2024, перегляд щороку в квітні		1 затверджений медіа план
	4.2.2. Формування та публікація інформації для ВПО на сайті громади, соціальних мережах громади та сіл, в т.ч. про заходи за участю ради	Секретар ради	Щомісячно		24 публікації про діяльність ради в ЗМІ та соціальних мережах

	4.2.3. Проведення підсумкової наради за участю представників ЗМІ та керівництва громади за підсумками діяльності року	Голова ради	Щорічно, грудень		3 публікації в ЗМІ, 3 спільних з ОМС комюніке
Завдання 4.3. Створення умов для навчання іноземних мов для членів ради ВПО	4.2.4. Аналіз та формування пропозиції щодо системного вивчення англійської мови (інформування про мобільні додатки та онлайн курси)	Голова ради	Лютий 2024		1 сформована пропозиція щодо системного вивчення англійської мови
	4.2.5. Проведення групових занять за участю викладачів місцевих шкіл, в т.ч. онлайн	Заступник голови ради	Щомісячно		50 проведених групових занять